

SBÍRKA ROZHODNUTÍ A OPATŘENÍ JIHOČESKÉ UNIVERZITY V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

číslo: R 640

datum: 21. 5. 2026

Opatření rektora k používání umělé inteligence při tvorbě studentských prací na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích

Článek 1

Úvodní ustanovení

- 1) Toto opatření stanovuje základní pravidla pro **etické, tvůrčí a bezpečné používání** umělé inteligence (dále také jako „AI“) při tvorbě studentských prací na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích (dále také jako „JU“). Mimo jiné klasifikuje možné použití nástrojů (zejména generativní) AI v těchto pracích do tří kategorií z hlediska povinnosti toto použití deklarovat a specifikovat, definuje závazný postup pro tuto deklaraci a specifikaci, ale také jasně vymezuje nepřijatelné použití AI za jakýchkoli okolností.
- 2) **Studentskými pracemi** se pro účely tohoto opatření rozumí souhrnně jak písemné práce (zejména pak práce bakalářské, magisterské, diplomové, rigorózní, disertační, semestrální a seminární), tak nepísemné závěrečné práce nebo nepísemné součásti závěrečných prací (např. umělecké a audiovizuální výtvary, generovaná data nebo počítačové kódy) studentů JU.
- 3) **Kvalifikačními pracemi** se pro účely tohoto opatření rozumí souhrnně práce bakalářské, magisterské, diplomové, rigorózní a disertační, ať již v písemné nebo (částečně) nepísemné podobě.
- 4) **Autorem studentské práce** je osoba, která v souvislosti se svým studiem danou práci zpracovává na základě jasně daného zadání (dále jen „autor“).
- 5) Přestože nástroje AI prokazují svou užitečnost, současně je s jejich používáním spojena řada negativ, ať už praktického nebo etického charakteru, které jsou obzvláště relevantní pro oblasti vzdělávání a výzkumu fundamentálně spojené s tvůrčí činností. JU své studenty podporuje v takovém používání AI, které přispívá k jejich vzdělávání a odpovědné výzkumné činnosti. Za zásadní je považováno etické, tvůrčí a bezpečné používání AI, které dále **rozvívá kritické schopnosti a tvůrčí dovednosti studentů**. Nekritické přejímání výstupů AI může vést nejen k převzetí řady chyb, omylů či (ne)úmyslně zkreslených informací, ale v extrémním případě i k situacím, kdy je

tvůrčí proces studenta zcela redukován na pasivní přebírání generovaného obsahu (který navíc může nést známky plagiátorství).

- 6) Toto opatření využívá pro zjednodušení ve svém textu generického maskulina.

Článek 2

Použití AI při tvorbě studentských prací

- 1) **Přípustné použití AI.** Použití nástrojů AI při tvorbě studentských prací lze rozdělit podle míry jejich rizikovitosti, a s tím spojené nutnosti toto použití deklarovat a specifikovat, do tří základních kategorií:
- 1. AI jako nástroj formální podpory.** Nástroje, které primárně slouží k formálním úpravám práce a neovlivňují její obsah. Jedná se například o nástroje umožňující kontrolu pravopisu, základní gramatické a stylistické úpravy, nebo citační manažery. Jejich použití se formou deklarace zmíní v úvodním prohlášení studentské práce, ale není je nutné podrobněji specifikovat, pokud to není explicitně a transparentně uvedeno v zadání práce. **Konkrétní způsoby použití AI v této kategorii jsou rozpracovány v Příloze č. 1 tohoto opatření.**
  - 2. AI jako informačně-analytický nástroj.** Nástroje použitelné pro vyhledávání informací, ať už se jedná o odborné informace k danému tématu nebo odborné publikace, nástroje provádějící překlady nebo analyzující odborné publikace či některé nástroje pro zpracování dat. Je plnou zodpovědností autora ověřovat správnost a relevanci veškerých takto získaných informací. Použití těchto nástrojů student formou deklarace zmíní v úvodním prohlášení své práce. Podrobnější specifikace jejich použití v metodické části práce pak závisí na typu použití; není nutná například při použití AI jako podpůrného orientačního nástroje, je však nutná, pokud jsou výstupy AI převzaty jen s minimem vlastního obsahového přepracování. **Konkrétní způsoby použití AI v této kategorii a nutnost podrobnější specifikace jejich použití jsou rozpracovány v Příloze č. 2 tohoto opatření.**
  - 3. AI jako nástroj tvorby originálního obsahu.** Tato kategorie je nejrizikovější a zahrnuje nástroje použitelné pro tvorbu originálního obsahu, například k získávání inspirace pro strukturu práce nebo námětů pro náplň některých částí práce, pro tvorbu či interpretaci dat nebo pro generování obrázků. Použití takových nástrojů AI se formou deklarace zmíní v úvodním prohlášení studentské práce a vždy musí být v práci podrobně specifikováno v její metodické části. I zde je plnou zodpovědností autora ověřovat správnost a relevanci veškerých takto získaných informací. **Konkrétní způsoby použití AI v této kategorii jsou rozpracovány v Příloze č. 3 tohoto opatření.**
- 2) **Nepřípustné použití AI.** Ne všechny způsoby použití AI jsou pro tvorbu studentských prací přípustné. **Nepřípustné způsoby použití AI**, mezi které patří zejména generování klíčových částí

práce, používání neexistujících citací nebo vkládání citlivých dat, osobních dat nebo interních dat JU do nepovolených nástrojů AI, **jsou rozpracovány v Příloze č. 4 tohoto opatření.**

Článek 3

Bezpečnostní aspekty používání AI

- 1) Použití nástrojů AI má svá bezpečnostní rizika. Data vložená do nástrojů AI mohou být například využita pro další trénink modelů nebo sdílena s třetími stranami, a to bez vědomí uživatele. To může na úrovni JU vést například k ohrožení ochrany duševního vlastnictví nebo ochrany osobních údajů, s možnými právními, finančními či reputačními důsledky pro JU.
- 2) Pro práci s citlivými daty, osobními daty nebo interními daty JU je povoleno používat pouze Microsoft 365 Copilot, a to pouze přes univerzitní účet, neboť pro tento nástroj má JU smluvně zajištěnou dostatečnou úroveň zabezpečení.
- 3) Úplná pravidla pro bezpečné používání AI na JU stanovuje [Směrnice výboru pro řízení kybernetické bezpečnosti JU \(ISMS-S-007\)](#). Povinnost řídit se touto směrnicí nastává vždy, když se nástroje AI používají na univerzitním počítači nebo po připojení do sítě JU přes univerzitní účet. Porušení bezpečnostních pravidel specifikovaných touto Směrnicí je zároveň porušením tohoto opatření.

Článek 4

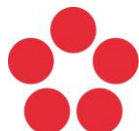
Zásady odpovědného používání AI ve vzdělávání a výzkumu

Některé studentské práce na JU mají výzkumný charakter. Evropská komise vypracovala [„Pokyny pro odpovědné používání generativní AI ve výzkumu“](#), které obsahují šest základních zásad pro výzkumné pracovníky v oblasti užití generativní AI. JU se k těmto zásadám hlásí jako k důležitým východiskům a hodnotovému rámci při používání generativní AI ve vzdělávání a výzkumu:

1. Za výsledky svého výzkumu zodpovídají jeho autoři. Falšování nebo zkreslování údajů je nepřípustné, i když k němu dojde při použití generativní AI. Je nutné vnímat omezení generativní AI a nikdy nepoužívat její výstupy v nezměněné podobě. Je nezbytné pečlivě kontrolovat citace a ověřovat všechny výstupy AI. AI je třeba používat jako podpůrný nástroj, nikoli jako náhradu kreativní činnosti, jako například formulování vlastních tvrzení, závěrů, argumentů a interpretací. Je to právě vlastní interpretace výzkumníků, založená na jejich znalostech a invenci, která přetváří výsledky výzkumu ve vědecké poznání.

2. Nástroje generativní AI je nutné používat transparentně. Podstatné použití AI pro tvorbu textu, počítačových kódů, zpracování dat, výpočty či tvorbu obrázků je vždy potřeba přiznat. AI nelze nikdy prohlásit za spoluautora, stejně jako se nelze vydávat za autora textů nebo jiných obsahových výstupů generovaných AI. Jedinou obecně uznávanou situací, kdy není nutné specifikovat užití AI, je zlepšení gramatické a stylistické kvality textu (úprava formy, nikoli generování obsahu).

3. Pozor na sdílení citlivých či chráněných informací prostřednictvím nástrojů AI. Údaje vkládané do AI mohou být použity k dalším účelům, ať už poskytovateli AI nebo třetími osobami, stejně jako k dalšímu trénování AI modelů. Vkládat chráněné či citlivé informace do nástrojů AI tak může být velmi rizikové. Chráněné údaje zahrnují například nezveřejněné, patentované nebo licencované údaje, výzkumné datové soubory nebo návrhy projektů. Citlivé údaje zahrnují osobní údaje, zejména pak údaje ostatních osob, které nelze do AI vkládat bez jejich souhlasu.

4. Zásadní je dodržovat národní i mezinárodní právní předpisy. Použití výstupů generovaných AI může nést známky plagiátorství. Je to podobné jako použití textů z článků bez uvedení odkazů na tyto články. Pokud generovaný výstup obsahuje osobní údaje, je namísto zvláštní ostražitost. Je nežádoucí používat AI k vytváření a šíření nepravdivých informací.

5. V oblasti odpovědného a udržitelného používání nástrojů AI je žádoucí se neustále vzdělávat. Je žádoucí zajímat se o nejlepší a nejbezpečnější postupy v oblasti používání nástrojů AI a sdílet je se svým okolím. Je také třeba mít na paměti, že trénování i používání nástrojů AI jsou energeticky velmi náročné činnosti, které vytvářejí nezanedbatelnou uhlíkovou stopu.

6. Je třeba se zdržet nevhodného používání AI při hodnotitelských či jiných činnostech, které mohou mít dopad na ostatní. Čestnost a respekt jsou v tomto směru hlavními etickými hodnotami. Je třeba projevit respekt tím, že tyto činnosti provádíme sami. Stále je možné použít AI ke generování některých základních informací, ale konečná rozhodnutí a za nimi stojící argumenty by měly být naše.

Článek 5

Zadání studentské práce

- 1) Čím dál více se prosazuje duální přístup k AI: důraz na schopnost umět pracovat jak s nástroji AI, tak bez nich, zvláště pak co se týče generativní AI založené na velkých jazykových modelech. Je proto legitimní, rozhodne-li zadavatel studentské práce, že některé nebo dokonce žádné nástroje AI nejsou při jejím vypracování povoleny.
- 2) Jakékoli omezení použití AI při vypracování studentské práce musí být vždy explicitně a transparentně specifikováno v zadávacím protokolu příslušné práce nebo v interním předpisu fakulty.
- 3) Doporučuje se zadávat studentské práce, které nemají pouze kompilační, referátový charakter. Kde je to možné, doporučuje se pro takové práce požadovat vlastní přínos studenta a speciální část věnovanou vlastnímu kritickému zhodnocení tématu.

Článek 6

Deklarace a specifikace užití AI

Tento článek stanovuje následující **závazný postup pro prohlášení o použití nebo nepoužití nástrojů AI** při přípravě studentské práce:

- 1. Prohlášení č. 1** – Na počátku práce uvede autor práce jednu z následujících variant, a to navázáním na standardní prohlášení definované v čl. 2 odst. 2 Opatření rektora R 452 ke zveřejňování bakalářských, diplomových, disertačních, rigorózních a habilitačních prací:
  - a) „Prohlašuji, že jsem při přípravě této práce nepoužil¹ žádné nástroje AI.“
  - b) „Prohlašuji, že jsem při přípravě této práce použil nástroje AI, které však není podle zadání práce ani podle pravidel JU potřeba podrobněji specifikovat.“
  - c) „Prohlašuji, že jsem při přípravě této práce použil nástroje AI, které je podle zadání práce nebo podle pravidel JU třeba podrobněji specifikovat; bližší specifikace použití těchto nástrojů jsou uvedeny v metodické části této práce.“
- 2. Metodická část práce** – V případě třetí varianty předchozího bodu autor použití jednotlivých nástrojů AI jednoznačně specifikuje v metodické části své práce. Zásadní je z pohledu autora práce vědomí toho, že může být na použití těchto nástrojů při její případné obhajobě dotazován, že neuvedení těchto nástrojů a specifikace jejich použití je porušením tohoto opatření, a že odpovědnost za svou práci a její obsah nese jen a pouze autor.
- 3. Prohlášení č. 2** – Prohlášení, uvedené v Příloze č. 5 tohoto opatření, je povinnou první přílohou každé kvalifikační práce². Mimo jiné bude sloužit JU ke zkoumání toho, s jakými nástroji AI studenti ve svém studiu pracují, za jakým účelem a jakým způsobem.

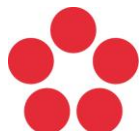
Článek 7

Příprava, hodnocení a obhajoba studentských prací

- 1) Je-li uznání studentské práce podmíněno její obhajobou, měl by vždy být součástí této obhajoby důraz na prokázání dostatečného porozumění dané problematice a schopnosti o tématu kvalitně, konzistentně a kriticky diskutovat. Pro úspěšnou obhajobu by měl být student schopen obhájit postupy, které vedly k vypracování jeho práce, jakož i tvrzení v ní obsažená.
- 2) Součástí hodnocení studentské práce by vždy mělo být prověření referencí a použitých pramenů. V případě nejasností je úkolem a odpovědností studenta takové nejasnosti rozptýlit (např. prokázat, z kterých částí literatury a pramenů čerpal, kde je získal apod.).

¹ U některých nástrojů nemusí být zřejmé, zda mají implementovanou AI funkcionalitu. Prohlášení podle písm. a) se vztahuje i na případy, kdy autor práce nevěděl a podle veřejně dostupných informací o daném nástroji ani nemohl vědět, že používá nástroj s AI funkcionalitou.

² Příslušná osoba (např. garant předmětu) může rozhodnout o povinnosti vyplnit toto prohlášení i v případě nekvalifikační práce (např. seminární nebo semestrální práce).

- 3) Jsou-li součástí studentské práce data založená na výzkumu prováděném studentem (např. měření, dotazníková data apod.), je povinností studenta tato data uchovat a na oprávněnou žádost (např. předběžnou žádost oponenta či komise) předložit.
- 4) Způsob ověřování postupu práce studenta a jeho znalostí a dovedností, stejně jako pravidla pro odevzdávání studentských prací, jsou zcela v gesci jednotlivých fakult a měly by být fakultami transparentně specifikovány.
- 5) U kvalifikačních prací je kladen klíčový důraz na kvalitu vedení těchto prací. Nezbytné je průběžné sledování a ověřování postupu práce a metodiky, ověřování znalostí a dovedností studenta při pravidelných konzultacích, ověřování, jak student pracuje se zdroji a literaturou.
- 6) Povinností autora je vzít v úvahu názor vedoucího práce či školitele na to, zda je kvalifikační práce připravena k odevzdání a následné obhajobě, a zajistit, aby ještě před jejím odevzdáním měl vedoucí práce či školitel možnost vidět a komentovat její poslední verzi. Vedoucí práce či školitel by neměli připustit, aby student odevzdal práci, o jejímž vypracování neměli přehled. V případě, že i tak student svou kvalifikační práci odevzdá, měli by toto reflektovat ve svém posudku a nedoporučit práci k obhajobě.
- 7) Pro předcházení případného zneužití AI při vypracovávání kvalifikačních prací na úkor vlastního přínosu studentů se doporučuje revidovat formát kurzů, jejichž náplní je příprava kvalifikačních prací. Jako součást cesty k získání zápočtu z těchto kurzů je možné např. stanovit milníky v postupu, včetně přípravy úvodních tezí práce, obhajoby nanečisto či finálních tezí pro obhajobu. Formáty kurzů, jejichž náplní je příprava kvalifikačních prací, jsou zcela v gesci jednotlivých fakult a měly by být fakultami transparentně specifikovány.

Článek 8

Postih

- 1) Pokud se prokáže, že student použil ve své práci nástroje AI v rozporu s pravidly stanovenými tímto opatřením, je na to pohlíženo jako na neetické jednání s možnými disciplinárními důsledky, včetně zahájení disciplinárního řízení a možného vyloučení ze studia dle ustanovení § 65 odst. 1 písm. c) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách) (dále jen „zákon“).
- 2) V případě úspěšné obhajoby a následného prokázání použití v příslušné práci nástrojů AI v rozporu s pravidly stanovenými tímto opatřením je na to pohlíženo jako na neetické jednání s potenciálními důsledky, včetně zahájení řízení o vyslovení neplatnosti vykonání státní zkoušky nebo její části dle ustanovení § 47c zákona.

Článek 9 Závěrečná ustanovení

- 1) Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích podporuje u svých studentů odpovědné používání AI, které rozvíjí jejich kritické myšlení a tvůrčí schopnosti. Za neméně důležitou však JU považuje schopnost pracovat také zcela bez nástrojů AI. Etické, transparentní a bezpečné používání AI je považováno za nedílnou součást akademické etiky a integrity, se všemi důsledky, které z porušení této etiky a integrity mohou vyplývat.
- 2) Toto opatření se vztahuje na studenty JU a v příslušných částech také na vedoucí či školitele jejich kvalifikačních prací. Toto opatření se vztahuje na studentské práce studentů JU zadané ode dne účinnosti tohoto opatření. Na studentské práce studentů JU zadané před účinností tohoto opatření se v závislosti na datu zadání vztahuje Opatření rektora R 567 a [Směrnice výboru pro řízení kybernetické bezpečnosti JU \(ISMS-S-007\)](#).
- 3) Je-li to relevantní, upraví fakulty JU své interní předpisy tak, aby byly v souladu s tímto opatřením. Specifické potřeby vzhledem k používání AI v rámci studentských prací na jednotlivých fakultách mohou upravovat opatření děkanů příslušných fakult; tato opatření děkanů však nesmí být v rozporu s tímto opatřením rektora.
- 4) Toto opatření nabývá platnosti a účinnosti dnem zveřejnění ve sbírce rozhodnutí a opatření rektora ve veřejné části internetových stránek JU.
- 5) Toto opatření nahrazuje Opatření rektora R 567 k využívání umělé inteligence při tvorbě písemných prací a jiných typů závěrečných prací studentů Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, které zůstává v platnosti pro dříve zadané studentské práce.

prof. Ing. Pavel Kozák, Ph.D.
rektor

Zpracoval: prorektor pro vědu a výzkum
Rozdělovník: vedení JU, děkani fakult JU, studenti JU

Přílohy: Příloha č. 1: AI jako nástroj formální podpory
Příloha č. 2: AI jako informačně-analytický nástroj
Příloha č. 3: AI jako nástroj tvorby originálního obsahu
Příloha č. 4: Neakceptovatelné použití AI na JU
Příloha č. 5: Prohlášení k užití nástrojů AI při tvorbě studentské kvalifikační práce

